

Dosarul nr. 2ra-1428/20

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central, judecător – M. Grosu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – I. Secrieru, V. Mihaila, I. Cotruță

Î N C H E I E R E

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului,

Judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Macaru Dumitru către Gaber Gheorghe și Gaber Elena, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Gaber Gheorghe și Gaber Elena către Macaru Dumitru, cu privire la recunoașterea nulității absolute a actului juridic, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, prin care s-au respins apelurile declarate de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Macaru Dumitru și de avocatul Malai Vitalie în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena, și s-a menținut hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul central, din 02 decembrie 2019,

c o n s t a t ă:

La 14 august 2018, Macaru Dumitru a depus cerere de chemare în judecată către Gaber Gheorghe și Gaber Elena cu privire la încasarea datoriei în sumă de 48300 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 21910, 30 lei, a cheltuielilor de judecată compuse din: taxa de stat în sumă de 2400, 30 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 11200 lei și cheltuieli de deplasare în sumă de 600 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform recipisei semnate de către părți, la 02 decembrie 2016, Gaber Gheorghe și Gaber Elena au primit de la Macaru Dumitru suma de 48300 lei, cu împrumut, pe un termen de două luni de zile, având obligația restituirii datoriei până la 02 februarie 2017, însă părții nu și-au onorat obligațiunile contractuale, iar la somația cu privire la rambursarea datoriei în mod benevol, Gaber Gheorghe și Gaber Elena nu și-au executat obligațiile asumate.

La 26 februarie 2019, Gaber Gheorghe și Gaber Elena au depus cerere reconvențională, concretizată pe parcurs, împotriva lui Macaru Dumitru prin care au solicitat recunoașterea nulității absolute a recipisei din 02 decembrie 2016, încasarea din contul lui Macaru Dumitru în beneficiul lui Gaber Gheorghe a

datoriei în sumă de 18000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat și cheltuieli pentru asistență juridică.

În motivarea cererii reconvenționale au indicat că, la 02 decembrie 2016, Macaru Dumitru, în calitate de vânzător, și Gaber Elena, în calitate de cumpărător, au încheiat contractul de vânzare - cumpărare nr. 6735, obiectul contractului fiind bunul imobil – teren agricol cu numărul cadastral xxxxx.

La aceeași dată, mama Elenei Gaber, d-na Pitușcan Ana, în baza contractului nr. 6736, i-a înstrăinat lui Macaru Dumitru, terenul agricol cu numărul cadastral xxxxx.

Esența ambelor tranzacții, a fost de a efectua un schimb de terenuri cu achitarea unei sulte lui Macaru Dumitru, pentru a evita o tranzacție suplimentară între Pitușcan Ana și Gaber Elena, or, pct. 3 al contractului de vânzare – cumpărare nr. 6735 face referire la prețul bunului imobil și anume suma de 2650 lei, iar conform înțelegerii părților contractante, ultimii au convenit asupra schimbului de terenuri cu achitarea sultei de 48300 lei.

Astfel, menționează că recipisa din 02 decembrie 2016, potrivit căreia Gaber Elena și Gaber Gheorghe ar fi primit suma de 48300 lei de la Macaru Dumitru, cu termenul de rambursare 02 februarie 2017, a fost întocmită cu scopul de a simula un contract de împrumut, iar dat fiind faptul că Gaber Elena și Gaber Gheorghe nu au primit de la Macaru Dumitru nici o sumă de bani, consideră că recipisa contravine normelor imperative ce impun o conduită obligatorie și este lovită de nulitate absolută.

La fel, au notat că circumstanțele expuse supra, sunt confirmate prin faptul că, cele două contracte au fost întocmite la aceeași dată și autentificate de către același notar public, având numere consecutive de înregistrare, de asemenea și recipisa a fost întocmită la data respectivă.

Suplimentar, reclamantii au menționat că în toamna anului 2017, Gaber Gheorghe i-a prestat lui Macaru Dumitru servicii de prelucrare agricolă a terenului cu suprafața de aproximativ 10 (zece) ha, evaluate în sumă de 18000 lei, însă acesta nu le-a achitat conform înțelegerii și nici nu a dorit să o scadă din sulta pe care reclamantii o aveau față de Macaru Dumitru.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul central, din 02 decembrie 2019, s-a admis parțial acțiunea lui Macaru Dumitru cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Gaber Gheorghe și Gaber Elena în beneficiul lui Macaru Dumitru, datoria în sumă de 48300 lei, dobânda de întârziere în sumă de 21810,45 lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2103,31 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei. În rest pretențiile reclamantului au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

S-a respins ca neîntemeiată, cererea reconvențională depusă de Gaber Gheorghe și Gaber Elena către Macaru Dumitru, cu privire la recunoașterea nulității absolute a actului juridic, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 decembrie 2019, avocatul Malai Vitalie în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii Judecătoria Strășeni, sediul central, din 02 decembrie 2019, și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă integral, sau cu remiterea cauzei la

rejudicare în alt complet de judecată.

La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 02 ianuarie 2020, avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Macaru Dumitru, a depus cerere de apel, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătorei Strășeni, sediul central, din 02 decembrie 2019, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare din contul lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena în beneficiul lui Macaru Dumitru a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 11200 lei și a cheltuielilor de deplasare în sumă de 600 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, s-au respins cererile de apel depuse de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Macaru Dumitru și de avocatul Malai Vitalie în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena.

S-a menținut hotărârea Judecătorei Strășeni, sediul central, din 02 decembrie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Macaru Dumitru către Gaber Gheorghe și Gaber Elena, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Gaber Gheorghe și Gaber Elena către Macaru Dumitru, cu privire la recunoașterea nulității absolute a actului juridic, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, făcând referire la concluziile primei instanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, a specificat că de către Macaru Dumitru, a fost demonstrată încheierea acordului de voință și remiterii efective a sumei de bani, conform recipisei anexate la dosar, însă Gaber Elena și Gaber Gheorghe nu au înlăturat prezumția de valabilitate a înscrisului care atestă acordarea împrumutului, și nici nu au prezentat probe, prin care să confirme restituirea împrumutului menționat.

De asemenea, instanța de apel a reținut că recipisa din 02 decembrie 2016, are toate calitățile valabile necesare actului juridic, inclusiv, acesta corespunde criteriilor legale cu privire la obiectul, cauza și forma actului juridic, reglementate de art. 206 - art. 211 din Codul civil, or, aceasta conține informații despre părțile contractului de împrumut, despre suma concretă a împrumutului și despre perioada în care împrumutul urmează a fi restituit, din care considerente a apreciat concluzia primei instanțe privind respingerea pretenției cu privire la nulitatea absolută a recipisei din 02 decembrie 2016.

Cu referire la dobânda de întârziere încasată de prima instanță, Colegiul civil a remarcat calculul anexat la materialele dosarului, pentru perioada 03 februarie 2017 - 01 iulie 2019. (f.d.147, vol. I)

În altă ordine de idei, cu privire la acțiunea reconvențională și, respectiv, concluziile primei instanțe, Colegiul civil a reținut că, deși drept temei al declarării nulității absolute a recipisei din 02 decembrie 2016, Gaber Gheorghe și Gaber Elena au invocat că recipisa în cauză reprezintă un act juridic simulat, în susținerea pretențiilor sale nu au prezentat probe pertinente și concludente, or, faptul că contractele de vânzare-cumpărare nr. 6735, 6736 și recipisa au fost întocmite la aceeași dată, nu demonstrează caracterul simulat al unui act juridic.

Colegiul a mai precizat că, justificat a fost respinsă și pretenția lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena privind încasarea sumei de 18000 lei din contul lui Macaru Dumitru, întemeiată în baza art. 1389 alin.(1), (2) din Codul civil, or, pe lângă faptul că articolul nominalizat nu este aplicabil speței, Gaber Gheorghe nu a probat majorarea patrimoniului lui Macaru Dumitru din contul său, deși îmbogățirea fără justa cauză presupune o majorare a patrimoniului dobânditorului

din contul patrimoniului prestatorului.

Suplimentar, instanța de apel a notat că înscrisurile la care fac referire Gaber Gheorghe și Gaber Elena, nu demonstrează temeinicia pretenției privind încasarea sumei de 18000 lei, întrucât art.210 din Codul civil, stipulează expres că, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește suma de 1000 lei, în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului, actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice, trebuie să fie încheiate în scris.

La 19 august 2020, avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii Judecătorei Strășeni, sediul central, din 02 decembrie 2019, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Macaru Dumitru către Gaber Gheorghe și Gaber Elena, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, să fie respinsă ca neîntemeiată, iar cererea reconvențională depusă de Gaber Gheorghe și Gaber Elena să fie admisă, în partea încasării de la Macaru Dumitru a datoriei de 18000 lei.

În motivarea recursului s-a invocat că, prima instanță și instanța de apel nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prin prisma faptului că între părți a avut loc un schimb de terenuri cu oferirea unei sulțe, au indicat că hotărârea primei instanțe dar și decizia instanței de apel se bazează pe un act fictiv "Recipisa", care în principiu este un act simulat și constatat care de altfel nu generează careva obligații, persoanelor semnatare.

De asemenea, menționează că instanțele de judecată, cu o descriere vagă s-au expus asupra pretențiilor reclamantului, de a încasa dobânda de întârziere, or, cuantumul sumei încasate cu acest titlu, nu este reflectat corespunzător în materialele cauzei.

Suplimentar, reprezentantul recurenților a remarcat că prima instanță și instanța de apel, nu au ținut cont de faptul că între Gaber Gheorghe și Macaru Dumitru au existat raporturi obligaționale în care Gaber Gheorghe a prestat servicii de prelucrare a pământului, iar Macaru Dumitru urma să achite suma de 18000 lei, însă cel din urmă nu și-a onorat obligațiile, or, aceasta reprezintă o îmbogățire fără justă cauză.

În concluzie a menționat că, instanțele inferioare, fără teme de fapt și de drept s-au expus asupra respingerii acțiunii reconvenționale.

La 25 septembrie 2020, intimatul Macaru Dumitru, a depus referință la recursul declarat de avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei atacate.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, este de menționat că, în conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel; Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, la 01 iulie 2020, instanța de apel a expediat participanților la proces, decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, (f.d. 25

vol.II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurenți.

Astfel, în conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului consideră că cererea de recurs, înregistrată la 19 august 2020, este depusă în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Luând în considerație că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict determinate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul

acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permite identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeuri în urma cărora ar fi necesară declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Gaber Gheorghe și Gaber Elena.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru